

|                            |                                |
|----------------------------|--------------------------------|
| Súd:                       | Najvyšší súd SR                |
| Spisová značka:            | 4Ndob/41/2024                  |
| Identifikačné číslo spisu: | 6124335737                     |
| Dátum vydania rozhodnutia: | 28.11.2024                     |
| Meno a priezvisko:         | JUDr. Gabriela Mederová        |
| Funkcia:                   | sudca                          |
| ECLI:                      | ECLI:SK:NSSR:2024:6124335737.1 |

## UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Mederovej a členiek senátu JUDr. Lenky Praženkovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu Marcela Chovancová, s miestom podnikania: Ondrej 63, 059 12 Hôrka, IČO: 47 712 236, zastúpeného advokátom Mgr. Michalom Kurnotom, so sídlom Pál'ovská 400/5, 027 21 Žaškov, IČO: 53423992, proti žalovanému Union poisťovňa, a.s., so sídlom Karadžičova 10, 813 60 Bratislava, IČO: 31 322 051, o zaplatenie 2.457,06 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 70Cb/132/2024, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica, takto

### rozhodol:

P r í s l u š n ý m súdom na konanie v spore vedenom na Mestskom súde Bratislava III pod sp. zn. 70Cb/132/2024 je Mestský súd Bratislava IV.

### Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica listom z 24. septembra 2024 (č. l. 49 spisu) postúpil spor podľa § 10 ods. 3, resp. § 14 ods. 3 zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“ alebo „ZoUK“) Mestskému súdu Bratislava III ako súdu príslušnému na jeho prejednanie, nakoľko žalobca v zákonom stanovenej lehote navrhol pokračovanie v konaní na príslušnom súde.

2. Mestský súd Bratislava III listom z 8. októbra 2024 (č. l. 61 spisu) vec predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) podľa § 43 ods. 2 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) tvrdiac, že podľa § 43 ods. 2 CSP je kauzálny nepríslušným súdom a že príslušným na prejednanie a rozhodnutie daného sporu je Mestský súd Bratislava IV. Poukázal na to, že predmetom konania v danej právnej veci je uplatnenie nároku na náhradu ušlého zisku

žalobcom v zmysle § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení

zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla voči žalovanému, ktorý mal žalobcovi vzniknúť ako dôsledok ujmy spočívajúcej v tom, že u poškodeného/žalobcu nedošlo v dôsledku škodovej udalosti k rozmnoženiu majetkových hodnôt, hoci sa to s ohľadom na pravidelný beh vecí dalo očakávať. Požadované plnenie je vyvodzované z povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré je upravené zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka, ktorý obsahuje úpravu poistných zmlúv. Uplatnený nárok má pôvod v škodovej udalosti, pri ktorej je náhrada škody uplatňovaná ako plnenie z poistnej zmluvy uzatvorenej medzi držiteľom vozidla, ktorým bola spôsobená škoda, a poisťovateľom. Zdôraznil, že náhradu škody si poškodený uplatňuje priamo voči poisťovateľovi, a nie voči subjektu, ktorý mu škodu spôsobil a že tento vzťah a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. a Občianskym zákonníkom. Vzhľadom na uvedené vyslovil názor, že medzi žalobcom a žalovaným v tomto prípade nie je obchodný záväzkový vzťah, ale že medzi stranami ide o spor občianskoprávny.

3. Najvyšší súd ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava III (§ 43 ods. 2 CSP) po preskúmaní okolností sporu o príslušnosť dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný.

4. Pri rozhodovaní o príslušnosti, vychádzal najvyšší súd z nasledovnej relevantnej právnej úpravy:

5. Podľa § 14 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku.

6. Podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí. Ak príslušným na jej prejednanie je súd podľa § 2, súd strany upovedomí o pokračovaní v konaní.

7. Podľa § 12 ods. 2 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, na konanie v prvej inštancii je pre obvod Mestského súdu Bratislava IV miestne príslušný Mestský súd Bratislava IV.

8. Podľa § 13 CSP, na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

9. Podľa § 15 ods. 1 CSP, všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v ktorého obvode má právnická osoba adresu sídla.

10. Podľa § 36 ods. 1, 2 CSP, konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

11. Podľa § 40 CSP, súd aj bez námietky skúma vecnú príslušnosť, kauzálnu príslušnosť a funkčnú príslušnosť počas celého konania; kauzálnu príslušnosť v obchodnoprávných sporoch súd skúma iba do otvorenia pojednávania alebo predbežného prejednávania sporu.

12. Podľa § 43 ods. 1 CSP, ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená.

13. Podľa § 43 ods. 2 CSP, ak súd, ktorému bol spor postúpený s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú

súdy viazané.

14. Podľa § 2 ods. 4 zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov, sídlom Mestského súdu Bratislava IV je mesto Bratislava; jeho obvod tvorí územný obvod okresov Bratislava I, Bratislava II, Bratislava III, Bratislava IV a Bratislava V.

15. Z obsahu návrhu na vydanie platobného rozkazu (č. 1. 2 - 5 spisu) vyplýva, že v posudzovanom prípade ide o majetkový spor z titulu žalobcom tvrdenej náhrady škody, pozostávajúcej jednak v strate majetkových hodnôt - poškodení vozidla (ktorú sumu podľa vyjadrenia žalobcu žalovaný vysporiadal) a jednak v ušlom zisku (keďže v dôsledku poistnej udalosti spôsobenej škodcom, povinne zmluvne poisteným u žalovaného, žalobca vozidlo, na ktorom bola spôsobená totálna škoda, nemohol používať na podnikanie, v dôsledku ktorej okolnosti nedosahoval zisk, ktorý by inak mohol dosiahnuť).

16. Okresný súd Banská Bystrica v predmetnom konaní vydal dňa 3. júla 2024 platobný rozkaz č. k. 28Up/1066/2024-27, proti ktorému podal žalovaný odpor (č. 1. 34 - 35 spisu) tvrdiac, že uplatnený ušlý zisk nemá konkrétny preukázateľný základ. K odporu žalovaného sa vyjadril žalobca (č. 1. 46), ktorý podľa § 14 ZoUK navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Vzhľadom na uvedené Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Mestskému súdu Bratislava III.

17. Podľa názoru najvyššieho súdu predmetný spor, v ktorom ide o spor o náhradu škody v dôsledku prevádzky motorového vozidla, nespadá pod žiadny z prípadov, ktorý by zakladal kauzálnu príslušnosť Mestského súdu Bratislava III. Pre založenie kauzálnej príslušnosti súdov (v obchodnoprávných sporoch) podľa § 22 CSP je nevyhnutné, aby bola naplnená kvalitatívna stránka pojmu obchodnoprávny spor, o ktorý ide vtedy, ak ide o spor podľa druhej časti Obchodného zákonníka, prípadne o spor zo záväzkového vzťahu, ktorý možno podľa ustanovení § 261 a § 262 ObchZ považovať za obchodný záväzkový vzťah podľa tretej časti Obchodného zákonníka. V predmetnej veci sa o takýto prípad nejedná, nakoľko nie je naplnený základný predpoklad podľa § 261 ods. 1 ObchZ, a to že ide o záväzkový vzťah medzi podnikateľmi, ak pri jeho vzniku je zrejme s prihliadnutím na všetky okolnosti, že sa týkajú ich podnikateľskej činnosti. Pre naplnenie definície obchodného záväzkového vzťahu, a teda obchodnoprávneho sporu nepostačuje ani to, ak na strane žalobcu a na strane žalovaného vystupujú obchodné spoločnosti (resp. fyzické osoby - podnikatelia), nakoľko rozhodujúca je právna povaha nároku, ktorý je uplatňovaný v súdnom konaní.

18. Najvyšší súd zdôrazňuje, že charakter právneho vzťahu medzi žalobcom (poškodeným) a žalovaným (poisťovateľom škodcu) je priamo určený vzťahom medzi škodcom a poškodeným, ktorý je vždy vzťahom občianskoprávnym, vyplývajúcim z ust. § 427 a nasl. OZ. Strany sporu v prejednávanej veci medzi sebou neuzavreli žiaden zmluvný záväzok, a teda neexistuje medzi nimi priamy zmluvný vzťah. Vzťah medzi zmluvnými stranami a nároky z neho plynúce sa spravujú zákonom č. 381/2001 Z. z. so subsidiárnou aplikáciou Občianskeho zákonníka. Priamy nárok poškodeného proti poisťovateľovi vyplýva z § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. a nie je relevantnou skutočnosť, či poškodeným je podnikateľ alebo fyzická osoba - nepodnikateľ.

19. S prihliadnutím na všetky okolnosti prejednávanej veci najvyšší súd dospel k záveru, že v danom štádiu konania nie je možné pri nachádzaní príslušnosti súdu na konanie o spore, dospieť k inému záveru ako k tomu, že v tomto prípade sa nejedná o obchodnoprávny spor, ale jedná sa o spor občianskoprávny, a preto postup Okresného súdu Banská Bystrica, ktorým postúpil spor Mestskému súdu Bratislava III, nebol správny. Nakoľko sa nejedná o obchodnoprávny spor, pri určení súdu príslušného na konanie a rozhodnutie vo veci sa prednostne neaplikuje kauzálna príslušnosť podľa § 22 CSP.

20. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti najvyšší súd konštatuje, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava III s postúpením sporu Okresným súdom Banská Bystrica je dôvodný a súdom príslušným na konanie a rozhodnutie vo veci je podľa § 12 ods. 2 CSP Mestský súd Bratislava IV.

21. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

**Poučenie:**

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.